

Homilie (preek) Mgr. H. van den Hende bij bisschopswijding Mgr. Harrie Smeets, 8 december 2018

Broeders en zusters in Christus,

hier in de kathedraal van de heilige Christoffel, elders bij een scherm, en in onze kerkprovincie via de televisie. Vandaag mogen we monseigneur Harrie Smeets, priester van het bisdom Roermond, tot bisschop wijden om in de komende jaren de herder van Gods Kerk in het bisdom Roermond te zijn.

Ik weet dat na het terugtreden van bisschop Frans Wiertz, die ruim 24 jaar (september 1993 – december 2017) de herder is geweest van het bisdom Roermond, velen in dit bisdom hebben uitgezien naar een nieuwe bisschop. We zijn paus Franciscus dankbaar dat hij voorzien heeft in de benoeming van een nieuwe herder voor het bisdom Roermond en een nieuwe collega in onze Nederlandse bisschoppenconferentie

Verwachtingen ten aanzien van een bisschop zijn altijd groot. Dat geldt in heel de Kerk, in ieder bisdom, en dat is niet vreemd. Destijds in het begin van de Kerk, waren de verwachtingen aangaande de eerste apostelen ook niet gering.

Na intens gebed koos de Heer Jezus zijn apostelen uit en Hij stelde er twaalf aan om met Hem te zijn, en om hen uit te zenden voor de prediking van het Rijk van God (Mc. 3, 13-19; Mt. 10, 1-42; Lc. 12-16).

Op Pinksteren werden de apostelen in hun opdracht en zending gesterkt en bevestigd. In het boek Handelingen der apostelen wordt gezegd dat zij kracht uit den hoge zouden ontvangen (cf Hand. 1, 8) na intens gebed, samen met Maria de moeder van Jezus (Hand. 1,14).

Vandaag vragen wij voor de wijdeling eveneens om de kracht van de heilige Geest. Na ons gemeenschappelijk gebed in verbondenheid met Maria en alle heiligen die met ons meebidden, worden in stilte aan de wijdeling de handen opgelegd en volgt het wijdingsgebed.

In het wijdingsgebed richten de wijdende bisschoppen zich op een gegeven moment rechtstreeks tot God en bidden: 'stort de kracht uit die van U komt, de Geest van gezagvol bestuur die Gij gegeven hebt aan uw geliefde Zoon, Jezus Christus, de Geest die Hij zelf geschonken heeft aan zijn apostelen, die uw Kerk hebben gesticht van plaats tot plaats als uw heiligdom'

Dat heiligdom dat hier wordt genoemd is niet op de eerste plaats een kathedraal, een kerkgebouw, maar de gemeenschap van gelovigen die hun hart openen voor Christus in kracht van de Geest.

Beste Harrie, door handoplegging en het gebed van de wijdingswoorden mag jij vanaf vandaag in kracht van de heilige Geest als bisschop: herder zijn in de gemeenschap van gelovigen van het bisdom Roermond. Als bisschop ben je verbonden met de bisschop van Rome en de andere bisschoppen. Als lid van het wereldwijde college van bisschoppen mag je treden in de taak van de eerste apostelen.

Het Tweede Vaticaans Concilie (LG 20) zegt dat een bisschop de dienst van de gemeenschap op zich neemt, een dienstwerk tot opbouw van de Kerk dat je als bisschop samen met de priesters en diakens mag vervullen ten dienste van alle gelovigen.

Het is dus niet vreemd dat men van een bisschop veel verwacht, en het is terecht wanneer een bisschop op zijn beurt veel van zijn priesters, diakens en medegelovigen vraagt en verwacht.

Immers, als leden van de Kerk zijn wij op elkaar aangewezen (cf LG 10), niet in de zin van een zwakbodem maar juist om samen in staat te zijn rekenschap te geven van de hoop die in ons leeft (cf 1 Petr. 3, 15) en die wij op Christus hebben gebouwd (cf Ef. 1, 12), om het geloof als rijkdom te bewaren en in liefde uit te dragen, in Gods naam.

Het is in deze gezindheid dat monseigneur Smeets zijn wapenspreuk, zijn motto als bisschop, heeft geformuleerd: 'in Gods naam mensen liefhebben'. In dit gelovig en tevens missionair perspectief is het meer dan terecht dat de nieuwe bisschop ook veel van zijn bisdom verwacht.

Broeders en zusters, ik herinner mij het verhaal van een bisschop die werkzaam was in een uitgestrekt bisdom in Australië. Op weg naar een parochie om het sacrament van het vormsel toe te dienen, moest hij onderweg tanken. Hij was vergeten om vóór vertrek de tank te vullen. En zo stond de bisschop in zijn bisschoppelijke toog op een winderige dag bij een tankstation.

Terwijl hij met één hand de benzineslang vasthield en met zijn andere hand het paarse keppeltje op zijn hoofd, vroeg een andere automobilist bij de pomp: "wat doet u eigenlijk?". Het antwoord was: "Ik ben bisschop". Kijkend naar de toog en het borstkruis zei de vragensteller: "Ja, dat zie ik zo ook wel, maar ..... wat doet u eigenlijk voor werk?"

Het is duidelijk dat men doorgaans wel weet hoe een bisschop er uit ziet. Maar wat precies de omvangrijke taak van een bisschop is als herder van zijn bisdom, die de dienst van de gemeenschap op zich heeft genomen, is vaak veel minder bekend en zichtbaar.

Ik wil de plaats en taak van een bisschop daarom kort op een rijtje zetten. In het wijdingsgebed komt naar voren dat de bisschop de persoon van Christus zelf representeert te midden van zijn medegelovigen.

In de jaarlijkse viering van de oliewijding, de Chrismamis, zegt de bisschop ieder jaar opnieuw: 'ik ben mij ervan bewust dat ik onder u de plaats mag innemen van Christus, de Hogepriester en de goede Herder, de Leidsman en Dienaar van allen' (cf Nederlandse uitgave van het Altaarmissaal pg. 308-309).

In Christus' naam heeft de bisschop de taak om de gelovigen in zijn bisdom te heiligen door zijn aanhoudend gebed en door het vieren van de sacramenten. Voorts heeft de bisschop de taak om ten overstaan van zijn diocesanen leraar te zijn, door het evangelie te verkondigen en uit te leggen in woord en voorbeeld. Ook is het de taak van de bisschop om als een herder leiding te geven aan gemeenschap van gelovigen die aan zijn zorgen is toevertrouwd.

Op deze wijze is een bisschop geroepen om samen met zijn priesters en diakens in Christus' naam de gelovigen van zijn bisdom (ten diepste een gemeenschap van geroepenen) toe te rusten, opdat zij op hun beurt in staat zijn te getuigen van de liefde van Christus, ja: in Gods naam de mensen lief te hebben in de wereld van nu.

In dit kader leen ik graag de woorden van paus Paulus VI die gedurende zijn pontificaat heeft benadrukt dat we geroepen zijn om te bouwen aan een beschaving van liefde, opdat onze wereld steeds meer de contouren krijgt van het Rijk van God; dat in onze harten dezelfde gevoelens van rechtvaardigheid en barmhartigheid aanwezig zijn die voortdurend heersen in het hart van onze Heer Jezus.

Kortom, de Heer verwacht veel van zijn dienaar die vandaag tot bisschop wordt gewijd.

Maar, broeders en zusters, een bisschop wordt niet in Gods naam aangesteld om alles op eigen kracht te verrichten. Aan u, als leden van de Kerk, wordt gevraagd om uw geloof en inzet beschikbaar te stellen voor de zending van de Kerk.

Met nadruk wordt straks aan het einde van de wijdeling gezegd: 'Moge God, die het goede werk in u is begonnen, het zelf tot voltooiing brengen'.

Beste Harrie, durf je daar op te vertrouwen? En kun je later als bisschop met de apostelen van het eerste uur te beamen, dat het de Heer zelf is die alles tot stand brengt, met jouw medewerking (cf Hand. 14, 27)?

Vandaag op 8 december, op het hoogfeest van de Onbevleete Ontvangenis van Maria, het patroonsfeest van dit bisdom, mogen we luisteren naar het geloofsantwoord van de Maagd Maria, die in het evangelie zegt: "Zie de dienstmaagd des Heren, mij geschiede naar uw woord" (Lc. 1, 26-38).

Beste Harrie, in de belofte zo dadelijk na deze homilie wordt verwacht dat je als wijdeling naar het voorbeeld van Maria in geloof zult antwoorden: Ja, dat wil ik.

Het ja-woord dat je ten overstaan van de bisschoppen en de gelovigen hier aanwezig zult geven, ligt in het verlengde van je ja-woord destijds bij je diakenwijding en voorafgaande aan je priesterwijding. In een interview heb je ten aanzien van het ambt van bisschop gezegd: "Bij mijn priesterwijding heb ik me beschikbaar gesteld en dus ook hiervoor" (KN 19 oktober 2018).

Broeders en zusters, vandaag wordt ten dienste van het bisdom Roermond een nieuwe bisschop gewijd.

Wat zou het geweldig zijn voor de voortgang van het evangelie hier en nu, wanneer u vandaag (als geloofsleerling, gedoopte christen, religieus, gehuwde, priester of diaken), in uw hart durft te zeggen: "Heer, hier ben ik", heel bewust in verbondenheid met monseigneur Harrie Smeets die in uw midden zal antwoorden:

"Ja, ik wil" en die tot uw bisschop wordt gewijd.

Amen.

Mgr. Hans van den Hende is bisschop van Rotterdam en voorzitter van de Nederlandse Bisschoppenconferentie. Hij is de eerstwijvende bisschop.